

**Utlåtande 2018:33 RVIII (Dnr 152-1921/2017)**

**Rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL) för kvartal 3, 2017, äldreomsorg**

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.  
Rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen för kvartal 3, år 2017, äldreomsorg godkänns.

**Föredragande borgarrådet Clara Lindblom** anför följande.

Ärendet

Sedan år 2006 är kommunerna enligt socialtjänstlagen skyldiga att kvartalsvis rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen som inte verkställts inom tre månader. Rapportering ska ske till tillsynsmyndigheten IVO (Inspektionen för vård och omsorg) samt kommunens revisorer. Socialnämnden ska lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige över de beslut som har rapporterats som ej verkställda.

I ärendet redovisas de ej verkställda beslut som de fjorton stadsdelsnämnderna har rapporterat till IVO, revisionskontoret och äldreförvaltningen avseende kvartal 3 år 2017. Vid periodens slut, den 30 september 2017, fanns totalt 122 beslut som var fortsatt ej verkställda. Majoriteten av besluten avser permanent särskilt boende där den enskilde har tackat nej till erbjudande om plats.

## Beredning

Ärendet har beretts av äldrenämnden efter rapportering från stadsdelsnämnderna.

## Mina synpunkter

Under årets tredje kvartal har 49 beslut verkställts och 25 ärenden avslutats. Vid periodens slut fanns det totalt 122 beslut som var fortsatt ej verkställda. I likhet med tidigare perioder avsåg en majoritet av besluten, 167 stycken, permanent boende där den enskilde främst har tackat nej till erbjudande om plats. Många av de köande har dessutom fått ett flertal erbjudanden om boende.

De övriga ärendena avser 20 beslut om dagverksamhet, fyra beslut om trygghetslarm, ett beslut om stödboende, ett beslut om boendestöd, två beslut om korttidsvård, ett beslut om kontaktperson samt ett beslut om hemtjänst. I samtliga fall utom ett visar rapporteringen att stadsdelsnämnderna har resurser och möjlighet att verkställa besluten men att det är den enskilde som av olika skäl har valt att tacka nej alternativt önskar ett specifikt erbjudande. I det fall som beslut om kontaktperson inte verkställts och där resursbrist har rapporterats som orsak har den äldre valt att inte ansöka igen efter att behoven har tillgodosetts genom flytt till servicehus och stöd från hemtjänst samt en gode man.

## Bilaga

Sammanställning av ej verkställda beslut enligt SoL kvartal 3 2017, äldreomsorg

**Borgarrådsberedningen** tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

**Särskilt uttalande** gjordes av borgarråden Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson och Cecilia Brinck (alla M) och borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Enligt socialtjänstlagen (SoL) är kommunerna skyldiga att anmäla alla gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader. Den senaste rapporteringen av ej verkställda beslut visar att 122 beslut fortfarande inte är verkställda inom äldreomsorgen, vilket är 10 fler än kvartal 1. Det framkommer dock i ärendet att

majoriteten av besluten som inte har verkställts grundar sig i att den enskilde har tackat nej eller väntat på önskat boende, det beror således inte på resursbrist eller oförmåga att kunna erbjuda insatser, vilket är positivt. Samtidigt är det viktigt att i en växande stad kunna tillhandahålla tjänster och utveckla olika boende för äldre utifrån utbud och efterfrågan. Därför är det viktigt att den rödgrönrosa majoriteten höjer ambitionerna för att kunna erbjuda attraktiva boenden med hög kvalitet och vidtar en analys av de bakomliggande orsakerna till att invånare tackar nej till insatser som staden erbjuder.

**Kommunstyrelsen** delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen för kvartal 3, år 2017, äldreomsorg godkänns.

Stockholm den 7 februari 2018

På kommunstyrelsens vägnar:  
K A R I N W A N N G Å R D

Clara Lindblom

*Ulrika Gunnarsson*

**Särskilt uttalande** gjordes av Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson, Cecilia Brinck, Dennis Wedin och Johanna Sjö (alla M) och Lotta Edholm (L) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

**Ersättaryttrande** gjordes av Karin Ernlund (C) och Erik Slottner (KD) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

## Remissammanställning

### Ärendet

I enlighet med rapporteringsskyldigheten redovisas i ärendet en statistikrapport över de ej verkställda beslut som de fjorton stadsdelsnämnderna för kvartal 3, år 2017 har rapporterat till IVO, revisionskontoret samt äldreförvaltningen.

För kvartal 3 har stadsdelsnämnderna rapporterat sammanlagt 196 beslut som inte hade verkställts inom tre månader. Under perioden har 49 beslut verkställts och 25 ärenden avslutats, bland annat på grund av att den enskilde har återtagit sin ansökan eller avlidit. Vid periodens slut, den 30 september, fanns totalt 122 beslut som var fortsatt ej verkställda.

Majoriteten av besluten, 167 stycken, som har rapporterats avser permanent boende där den enskilde främst har tackat nej till erbjudande om plats. De övriga ärendena avser 20 beslut om dagverksamhet, fyra beslut om trygghetslarm, ett beslut om stödboende, ett beslut om boendestöd, två beslut om korttidsvård, ett beslut om kontaktperson samt ett beslut om hemtjänst.

Ett beslut har rapporterats som ej verkställt på grund av resursbrist.

Stadsdelsnämnderna har i övrigt resurser och möjlighet att verkställa besluten men de enskilda har av olika skäl valt att tacka nej till erbjudandena alternativt önskar specifika erbjudanden. Enligt lagen kan ett gynnande beslut endast avslutas om den enskilde själv väljer att återta sin ansökan.

Av stadsdelsnämndernas rapportering framgår att många av de köande har fått ett flertal erbjudanden om boende som de tackat nej till. Anledningen kan vara att den enskilde väntar på ett specifikt boende och tackar nej till alternativa boenden. I sammanställningen framgår det i vissa fall endast de antal erbjudanden som den enskilde tackat nej till under innevarande år varför ”minst antal erbjudanden” anges i rubriken.

Nedan redovisas en sammanställning av de ej verkställda beslut stadsdelsnämnderna har rapporterat till IVO för kvartal 3. Dessutom redovisas antalet ej verkställda beslut vid två tidigare rapporteringstillfällen, för kvartal 1 och 2 år 2017.

| SDN                   | KV 1       | KV 2       | KV 3       | Enskilde tackat nej/ väntar på önskat boende/ dagverksamhet m.m 30/6 2017 | Resursbrist 30/9 2017 |
|-----------------------|------------|------------|------------|---|-----------------------|
|                       | 31/3 2017  | 30/6 2017  | 30/9 2017  |   |                       |
| Bromma                | 7          | 5          | 13         | 13  | 1                     |
| Enskede-Årsta-Vantör  | 11         | 20         | 20         | 8   | 0                     |
| Farsta                | 4          | 5          | 3          | 3   | 0                     |
| Hägersten-Liljeholmen | 2          | 1          | 1          | 1   | 0                     |
| Hässelby-Vällingby    | 11         | 11         | 11         | 10  | 0                     |
| Kungsholmen           | 7          | 9          | 9          | 9   | 0                     |
| Norrmalm              | 25         | 16         | 11         | 9   | 0                     |
| Rinkeby-Kista         | 6          | 4          | 3          | 3   | 0                     |
| Skarpnäck             | 2          | 3          | 1          | 1   | 0                     |
| Skärholmen            | 1          | 1          | 2          | 2   | 0                     |
| Spånga-Tensta         | 7          | 7          | 8          | 8   | 0                     |
| Södermalm             | 21         | 27         | 26         | 25  | 0                     |
| Älvsjö                | 1          | 2          | 3          | 3   | 0                     |
| Östermalm             | 7          | 10         | 11         | 11  | 0                     |
| <b>TOTALT</b>         | <b>112</b> | <b>121</b> | <b>122</b> | <b>106</b>  | <b>0</b>              |

## Beredning

Ärendet har beretts av äldrenämnden efter rapportering från stadsdelsnämnderna.

## Äldrenämnden

**Äldrenämnden** beslutade vid sitt sammanträde den 21 november 2017 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna sammanställningen av stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut för kvartal 3 år 2017 till kommunfullmäktige.

**Äldreförvaltningens** tjänsteutlåtande daterat den 30 oktober 2017 har i huvudsak följande lydelse.

I Stockholms stad råder valfrihet inom bland annat vård- och omsorgsboende, hemtjänst och dagverksamhet. När det gäller den enskildes önskemål om boende vid servicehus beaktas dessa så långt som möjligt, liksom vid profilboende som inte heller ingår i valfrihetssystemet.

Den enskilde har rätt att välja vård- och omsorgsboende under förutsättning att aktuellt boende ingår i stadens valfrihetssystem. Om det inte finns ledig plats på det önskade boendet finns möjligheten att ställa sig i kö till det och invänta ledig plats. Den enskilde har alltid rätt att byta vård- och omsorgsboende efter flytt.

Som det framgår av stadsdelsnämndernas rapportering har många av de personer med ett beslut som inte är verkställt fått ett flertal erbjudanden som de tackat nej till. Som mest har en person fått 24 erbjudanden utan att tacka ja. Anledningen kan vara att den enskilde väntar på en speciellt boende och väljer att vänta tills det blir ledigt där. Förvaltningen vill särskilt lyfta fram att det inte råder platsbrist inom stadens särskilda boendeformer och en plats kan vid behov erbjudas omgående.

Beslutet som har rapporterats som ej verkställt på grund av resursbrist rör ett beslut om kontaktperson där en lämplig kontaktperson ej har kunnat erbjudas. Vid kontakt med den berörda nämnden framgår att flera kontaktpersoner har tillfrågats men samtliga har tackat nej till uppdraget. Beslutet om kontaktperson har nu gått ut och den enskilde har inte ansökt på nytt. Den enskilde har idag flyttat till servicehus och har stöd från hemtjänsten samt har en gode man.

Förvaltningen föreslår att äldrenämnden överlämnar anmälan med sammanställning av stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut för kvartal 3, år 2017 till kommunfullmäktige.

#### *Jämställdhetsanalys*

Av de i detta ärende rapporterade besluten för kvartal 3 avser drygt 75 procent kvinnor. Andelen kvinnor med någon form av äldreomsorg av totalt antal äldreomsorgstagare i staden uppgår till ca 70 procent. Bedömningen är att rapporteringen av ej verkställda beslut inte ger några konsekvenser för invånarna beroende på om de är kvinnor eller män. Däremot är det viktigt att vid biståndsbedömningen säkerställa att kvinnor och män får sina behov tillgodosedda, oavsett kön.